

МОЗ України
Медичний фаховий коледж
Запорізького державного
медичного університету

ПОЛОЖЕННЯ

про дуальну форму здобуття
вищої та фахової передвищої
освіти у медичному фаховому
коледжі ЗДМУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення педагогічної ради
Медичного фахового коледжу
Запорізького державного медичного
університету

Протокол № 1 від 28.08.2021р.

Директор О.П. Кілеєва

м. Запоріжжя

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок здобуття вищої або фахової передвищої освіти за дуальною формою здобуття освіти.

1.2. Дуальна форма здобуття освіти у закладах вищої та фахової передвищої освіти (далі – заклади освіти) передбачає здобуття освіти, шляхом поєднання навчання осіб у закладах освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі – суб'єкти господарювання) для набуття певної кваліфікації на основі договору.

1.3. Навчання за дуальною формою здійснюється на основі рівноправного партнерства закладу освіти та суб'єкта господарювання, що володіє ресурсами, необхідними для навчання здобувачів освіти на робочому місці в поєднанні з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору з метою набуття або удосконалення компетентностей, а також досвіду їх практичного застосування та адаптації в умовах професійної діяльності.

1.4. Метою впровадження дуальної форми здобуття освіти є підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти.

Основними завданнями навчання за дуальною формою є:

- зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу із збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки;
- забезпечення взаємозв'язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;
- підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями;
- посилення ролі роботодавців та фахових об'єднань у системі підготовки кваліфікованих кадрів від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;

- модернізація змісту освіти з метою приведення їх до відповідності сучасному змісту професійної діяльності;
- підвищення рівня конкурентоздатності випускників закладів освіти в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;
- скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання.

1.5. Права та обов'язки здобувачів освіти, закладів освіти та суб'єктів господарювання під час організації здобуття освіти за дуальною формою визначають закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про зайнятість населення», Кодекс законів про працю, Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти та іншими нормативно-правовими актами.

1.6. У цьому Положенні терміни вжито у такому значенні:

Координатор дуального навчання від закладу освіти – посадова особа закладу освіти відповідає за організацію навчання за дуальною формою здобуття освіти, його призначає керівник закладу освіти.

Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання – посадова особа відповідає за методично-організаційний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти, його призначає керівник суб'єкта господарювання.

Куратор дуального навчання – педагогічний, науково-педагогічний працівник закладу освіти контролює виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти, його призначає керівник закладу освіти.

Наставник дуального навчання – кваліфікований працівник суб'єкта господарювання, керує навчанням здобувачів освіти на робочих місцях відповідно до програми практичного навчання на робочому місці, його призначає відповідним наказом керівник суб'єкта господарювання.

Інші терміни вживаються у значеннях, що визначені Законом України «Про освіту» та іншими нормативними документами.

2. Організація дуальної форми здобуття освіти

2.1. Заклад освіти приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти на основі досліджень ринку праці та визначає перелік освітніх програм, для яких навчання за дуальною формою є доцільним.

2.2. Заклад освіти створює структурну одиницю, що відповідає за координацію навчання за дуальною формою здобуття освіти, та/або призначає координатора дуального навчання від закладу освіти.

Координатор дуального навчання від закладу освіти відповідає за налагодження співпраці, укладання договорів із суб'єктами господарювання та подальшу ефективну комунікацію.

Здобувач освіти має право звертатися до закладу освіти з пропозицією про організацію навчання за дуальною формою із конкретним суб'єктом господарювання.

2.3. Для організації здобуття освіти за дуальною формою можна залучати суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і які можуть забезпечити практичне навчання на робочих місцях для здобувачів освіти.

2.4. Діяльність суб'єкта господарювання щодо організації практичного навчання здобувача освіти на робочому місці під час здобуття освіти за дуальною формою не потребує ліцензування.

2.5. Здобуття освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до освітніх програм закладу освіти, у розробленні чи оновленні яких має право брати участь суб'єкт господарювання.

2.6. Заклад освіти відповідає за реалізацією освітньої програми в повному обсязі. Суб'єкт господарювання, що є партнером організації дуальної форми здобуття освіти, відповідає за реалізацію практичної складової освітньої програми, визначеної у договорі.

2.7. Заклад освіти має право організовувати набір вступників на дуальну форму здобуття освіти або здійснювати переведення здобувачів освіти, які навчаються за очною або іншими формами навчання та виявили особисте бажання і пройшли відбір у суб'єкта господарювання. Переводить здобувача освіти на дуальну форму керівник закладу освіти своїм наказом.

2.8. Процедуру відбору здобувачів освіти для навчання за дуальною формою реалізують суб'єкти господарювання спільно із закладом освіти.

2.9. Здобуття освіти за дуальною формою організують для груп чи окремих здобувачів освіти з метою забезпечення їх індивідуальної освітньої траєкторії.

2.10. Для організації здобуття освіти за дуальною формою використовують різні моделі:

- інтегрована модель: модель поділеного тижня (кілька днів протягом тижня у закладі освіти, інша частина тижня – на робочому місці);

- блочна модель: навчання у закладі освіти та на робочому місці за блоками (2 тижні, місяць, семестр);

- часткова модель: частина навчання на робочому місці покривається за рахунок навчання у навчальних центрах.

- інші.

2.11. Відносини між закладом освіти, суб'єктом господарювання та здобувачем освіти з усіх питань організації навчання за дуальною формою регулюють це Положення, тристоронній договір про дуальну форму здобуття освіти, інші договори та законодавчі акти.

2.12. Форма типового договору про здобуття вищої, фахової передвищої освіти за дуальною формою затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2.13. Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньої програми та обліковують у кредитах ЄКТС. Контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці здійснюють спільно суб'єкт господарювання і заклад освіти.

2.14. Облік виконання обсягу освітньої програми за дуальною формою здійснюють відповідно до Положення про організацію освітнього процесу закладу освіти.

2.15. Оцінювання результатів навчання здобувача освіти здійснює заклад освіти спільно із суб'єктом господарювання.

2.16. Підсумкову атестацію здобувача освіти за дуальною формою освіти здійснюють у формі захисту проектної роботи. Тематику проектної роботи погоджують із суб'єктом господарювання.

2.17. Інформація про здобуття освіти за дуальною формою має бути відображена у документах про освіту (додаток до диплома). Заклад освіти може видавати інші документи, що засвідчують одержання освіти за дуальною формою відповідно до чинного законодавства.

2.18. Інші питання, пов'язані з організацією дуальної форми здобуття освіти, визначає заклад освіти в частині, що не суперечить вимогам законодавства.

3. Порядок зарахування здобувачів освіти на навчання за дуальною формою

3.1. Підставою для навчання за дуальною формою здобуття освіти є вступ на таку форму або переведення за заявою здобувача освіти або, у разі недосягнення повноліття, заявою одного з батьків чи інших законних представників та успішного проходження здобувачем освіти процедури відбору, яку реалізують суб'єкти господарювання спільно із закладом освіти.

3.2. Після підтвердження наміру від суб'єкта господарювання щодо організації здобуття освіти за дуальною формою з конкретним здобувачем освіти, заклад освіти готує тристоронній договір про дуальну форму здобуття освіти і спільно із суб'єктом господарювання розробляє та погоджує індивідуальний навчальний план.

3.3. Укладання тристороннього договору про дуальну форму здобуття освіти передбачає обов'язкове укладання трудового договору.

3.4. Переведення здобувачів освіти на дуальну форму здобуття освіти здійснюється, як правило, до початку навчального семестру, за наказом керівника закладу освіти.

3.5. У разі переходу здобувача освіти на навчання за дуальною формою за ним зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій згідно з чинним законодавством, а термін навчання не може бути меншим ніж два навчальних семестри.

Форма та зміст поточної та підсумкової атестації здобувачів освіти визначає заклад освіти спільно із суб'єктом господарювання відповідно до вимог освітньої програми.

3.6. У разі переведення на дуальну форму здобуття освіти чи передчасне припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування здобуття освіти.

4. Особливості реалізації навчання за дуальною формою

4.1. Для закладу освіти:

4.1.1. Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти за обраними освітніми програмами заклад освіти приймає відповідні внутрішні документи, створює відповідні структурні підрозділи або призначає відповідальних осіб, зокрема координатора навчання за дуальною формою.

4.1.2. Структурний підрозділ та/або координатор дуального навчання від закладу освіти:

- проводить пошук та попередній відбір суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і може забезпечити формування програмних результатів навчання;

- ініціює та реалізує переговорний процес з суб'єктами господарювання щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;

- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю зі суб'єктами господарювання щодо партнерства в організації здобуття освіти за дуальною формою;

- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти щодо особливостей та переваг здобуття освіти за дуальною формою;

- координує організацію відбору здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти та погоджує їх персональний склад зі суб'єктами господарювання;

- організовує обговорення зі суб'єктами господарювання змісту відповідних освітніх програм на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;

- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на робочих місцях;

- ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів;
- готує та погоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття освіти;
- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;
- ініціює та контролює призначення куратора для кожного здобувача освіти за дуальною формою;
- координує роботу кураторів дуального навчання;
- контролює проведення позапланового інструктажу здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності в разі переходу на навчання за дуальною формою;
- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

4.1.3. Куратор дуального навчання:

- формує індивідуальні навчальні плани, враховуючи потреби суб'єкта господарювання;
- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;
- підтримує постійну комунікацію із здобувачем освіти та представниками суб'єкта господарювання (зокрема, наставником дуального навчання) з метою вчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання освітньої програми в повному обсязі;
- за потреби ініціює внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття освіти.

4.1.4. Заклад освіти за потреби надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам суб'єктів господарювання, задіяних в організації навчання за дуальною формою.

4.1.5. Заклад освіти може звертатися до суб'єктів господарювання із запитом щодо стажування в його підрозділах науково-педагогічних та педагогічних працівників.

4.1.6. Для контролю якості навчання заклад освіти має проводити регулярні зустрічі зі суб'єктами господарювання (не рідше одного разу на рік) та забезпечити зворотній зв'язок від здобувачів освіти за участі куратора про відповідність теоретичної та практичної частин програми навчання на робочих місцях.

4.1.7. Заклад освіти забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою за участі представників відповідних суб'єктів господарювання.

4.2. Для суб'єкта господарювання:

4.2.1. Суб'єкт господарювання може звертатися до закладу освіти з ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти.

4.2.2. Суб'єкт господарювання може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітніх програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм у порядку, визначеному законодавством.

4.2.3. Суб'єкт господарювання має призначити координатора дуального навчання для забезпечення методично-організаційного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти та ефективної комунікації із закладом освіти.

Створює умови для підвищення професійного рівня працівників, які здійснюють навчання здобувачів освіти на робочому місці (наставників).

4.2.4. Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання:

- відповідає за співпрацю із закладом освіти з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою;

- організовує участь представників суб'єкта господарювання в інформаційно-роз'яснювальній роботі серед здобувачів освіти щодо особливостей та переваг здобуття освіти за дуальною формою;

- організовує участь суб'єкта господарювання у відборі здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами

- організовує погодження тристоронніх договорів про дуальну форму здобуття освіти та відповідні індивідуальні навчальні плани;

- організовує реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;

- забезпечує неперервну комунікацію із закладом освіти;

- контролює укладення трудового договору зі здобувачами освіти;

- ініціює та контролює призначення наставника для кожного здобувача освіти за дуальною формою;

- контролює проведення необхідних інструктажів з техніки безпеки та охорони праці здобувачів освіти на виробництві;

- контролює забезпечення здобувачів освіти необхідними предметами та засобами праці;

- здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів освіти у структурних підрозділах суб'єкта господарювання;
- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення;
- організовує участь представників суб'єкта господарювання в оцінюванні результатів навчання у співпраці із закладом освіти.

4.2.5. Наставник дуального навчання

- здійснює керівництво навчанням здобувачів освіти у відповідності до програми практичного навчання на робочому місці та індивідуального навчального плану;
- може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів освіти на робочих місця, в тому числі на базі закладу освіти.

4.2.6. Суб'єкт господарювання може надавати можливість стажування на виробництві педагогічним та науково-педагогічним працівникам закладу освіти.

4.2.7. Суб'єкт господарювання може пропонувати здобувачам освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення навчання.

5. Критерії досягнення результатів для закладів освіти, здобувачів освіти та суб'єктів господарювання

5.1. Для закладів освіти:

- підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг;
- доступ до актуальної інформації про поточний стан розвитку професій та видів економічної діяльності, для яких заклад освіти готує фахівців;
- підвищення якості освіти через адаптацію освітніх програм до вимог ринку праці;
- розширення можливостей для прикладних наукових досліджень;
- розширення можливостей для підвищення кваліфікацій викладацького складу.

5.2. Для суб'єктів господарювання:

- безпосередня участь у процесі підготовки фахівців з необхідними знаннями, вміннями і компетентностями;
- отримання кваліфікованих кадрів, готових якісно працювати без додаткових витрат на первинне ознайомлення із робочими процесами, або перепідготовку;
- проведення відбору (ще під час навчання) найталановитіших здобувачів освіти для працевлаштування після закінчення навчання.

5.3. Для здобувача освіти:

- підвищення конкурентоспроможності в умовах мінливості ринку праці;
- поєднання отриманих теоретичних знань з практичним досвідом роботи;
- можливість отримання практичного досвіду та грошової винагороди в процесі навчання;
- наявність до завершення навчання стажу роботи, необхідного для подальшого професійного зростання, а також реалістичного бачення власного кар'єрного шляху;
- поліпшення перспектив працевлаштування після одержання освіти;
- успішна адаптація до професійної діяльності.

6. Фінансове забезпечення

6.1. Фінансування навчання за дуальною формою здійснюють коштом державного бюджету, коштом юридичних (фізичних) осіб, коштом суб'єктів господарювання та інших джерел, не заборонених законодавством.

РОЗРОБЛЕНО:

кандидат педагогічних наук,
методист, науковий керівник відділу науково-дослідної роботи обдарованих здобувачів освіти Медичного фахового коледжу Запорізького державного медичного університету
Експерт з акредитації освітніх програм Державної освітньої установи
"Навчально-методичний центр з питань якості освіти"
Тетяна Юріївна Четвертак